

LISTig R-Ok'ken in BSGO De Luchtballon Tienen

25/11/2019

Context en input

Context

gemotiveerd
team

historisch pand
aan drukke
ring

Input

gevarieerde en
multiculturele
instroom
119 kleuters
187 leerlingen

73 %
SES leerlingen

grote
kansarmoede
in Tienen

Waarom zijn we gestart met LIST ?

- Veel anderstalige kinderen
- Heel wat taalzwakke Nederlandstalige kinderen
- Te laag AVI niveau
- Al een traject gelopen met de PBD rond mondelinge taalvaardigheid

De school bereikt resultaten en effecten

R1 De school bereikt de minimaal
gewenste output bij een zo
groot mogelijke groep van lerenden.

- Voor 80% van de leerlingen:

Eind 1ste lj.	E3 (AVI 3)
Eind 2de lj.	E4 (AVI 5)
Eind 3de lj.	E5 (AVI 7)
Eind 4de lj.	E6 (AVI 9)
Eind 5de lj.	E7 (AVI 9)
6de lj.	Plus

- Leerlingen L2 – L6 lezen 25
boeken per jaar

R2 De school streeft naar welbevinden
en betrokkenheid bij alle
lerenden en het schoolteam en naar
tevredenheid bij ouders en
bij andere relevante partners.

List zet zeer sterk in op het positief
stimulerend gedrag van leerkrachten
naar de leerlingen toe om de
betrokkenheid en het welbevinden zo
groot mogelijk te krijgen.

De school bereikt resultaten en effecten

R3 Het schoolteam streeft bij elke lerende naar zoveel mogelijk leerwinst.

Leerlingen worden nauwgezet opgevolgd via toetsen, observaties, zelfevaluatie zodat de juiste preventieve en remediërende maatregelen worden genomen.

R4 De school stimuleert de studievoortgang van elke lerende.

List vraagt een intense en gestructureerde overlegcultuur over de leerjaren heen om de groei van leerlingen tijdens hun schoolloopbaan in kaart te brengen en op de juiste momenten ondersteuning te bieden.

De school bereikt resultaten en effecten

R5 De school waarborgt de toegang tot onderwijs voor elke lerende.

Een List-school ademt boeken en goesting voor lezen en deze goesting wordt doorgegeven aan de kinderen.

R6 De school streeft naar effecten op langere termijn bij alle lerenden.

List streeft naar kinderen die goed kunnen studierend lezen en die graag lezen, beide belangrijke vaardigheden om levenslang te leren en te kunnen participeren in de maatschappij.

De school stimuleert de ontwikkeling van alle lerenden

D1 Het schoolteam realiseert doelgericht een brede en harmonische vorming die betekenisvol is.

- Via boeken wordt de wereld binnengebracht.
- Actieve samenwerking met de bib.
- Inspelen op interesses van kinderen door over boeken te praten.
- Inspelen op beleving en ervaringen van kinderen door over boeken te praten.

D2 Het schoolteam hanteert doelen die sporen met het gevalideerd doelenkader en zorgt voor samenhang tussen de doelen

- Binnen de List-momenten worden doelen uit het leerplan geactiveerd.
- Er wordt niet enkel gewerkt aan het domein “lezen”. Door de List-aanpak komen ook “schrijven”, “spreken” en “luisteren” dagelijks aan bod.

De school stimuleert de ontwikkeling van alle lerenden

D3 Het schoolteam hanteert uitdagende en haalbare doelen

Door de nauwgezette opvolging van kinderen wordt er bewust en doordacht gedifferentieerd zonder de lat te laag te zetten.

D4 Het schoolteam expliciteert de doelen en de beoordelingscriteria.

De leerkracht communiceert bij elk List-moment wat er zal geleerd worden, wat de focus is, wat hij zal observeren/evalueren, waarom er voor bepaalde differentiatie wordt gekozen.

De school stimuleert de ontwikkeling van alle lerenden

B1 Het schoolteam geeft de begeleiding vorm vanuit een gedragen visie en systematiek en volgt de effecten van de begeleiding op.

B2 Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg..

De school stimuleert de ontwikkeling van alle lerenden

B3 Het schoolteam biedt elke lerende een passende begeleiding met het oog op gelijke onderwijskansen

- Implementatie van het gelaagd differentiatiemodel: tutorlezen, audio-ondersteuning, pré-teaching, reteaching, Ralfi-lezen, connect, Ralfi-plus
- Opvolgen van kinderen via gerichte observaties, gesprekken en toetsen.
- Grondige analyse van bevindingen en toetsresultaten door kernteam.

B4 Het schoolteam geeft de begeleiding vorm samen met de lerende, de ouders/thuisomgeving en andere relevante partners.

- Resultaten van observaties, gesprekken en toetsen worden besproken met leerlingen en/of ouders.
- Verdere aanpak en preventieve of remediërende acties worden besproken met leerlingen en/of ouders

De school stimuleert de ontwikkeling van alle lerenden

V1 Het schoolteam en de lerenden creëren samen een positief en stimulerend school- en klasklimaat.

Creëren van een stimulerende leesomgeving in overleg met de kinderen.

V2 Het schoolteam en de lerenden gaan positief om met diversiteit.

Inspelen op interesses , achtergronden en behoeften van kinderen bij:

- boekenaanbod
- leesgesprekken
- minilessen
- preventieve en remediërende acties

De school stimuleert de ontwikkeling van alle lerenden

V3 De leef-en leeromgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.

- Stimulerende leesomgeving: gezellige leesplek, rijk boekenaanbod, duidelijke afspraken
- Hoge instructiekwaliteit
- Gefaseerde opbouw van een “List-les” zodat onderwijstijd efficiënt wordt benut.
- Samen lezen (met de hele klas, in duo).
- Implementatie van het gelaagd differentiatiemodel

V4 Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan.

Kleuters: dagelijks een aanbod van de 3 instructieblokken: herhaald interactief voorlezen, creatief schrijven, letters- en leeshandeling
Aanvankelijk lezen L1: dagelijks 85’ verdeeld over 6 blokken: letters, leeshandeling, spelling/
ondersteund lezen/duolezen/individueel lezen/
creatief schrijven/luisteren
Vloeiend lezen L2-4: dagelijks 35’ List telkens volgens zelfde opbouw: voorlezen, miniles, lezen, reflectie en feedback

De school stimuleert de ontwikkeling van alle lerenden

O1 Het schoolteam geeft de lerenden adequate feedback met het oog op de voortgang in het leer- en ontwikkelingsproces.

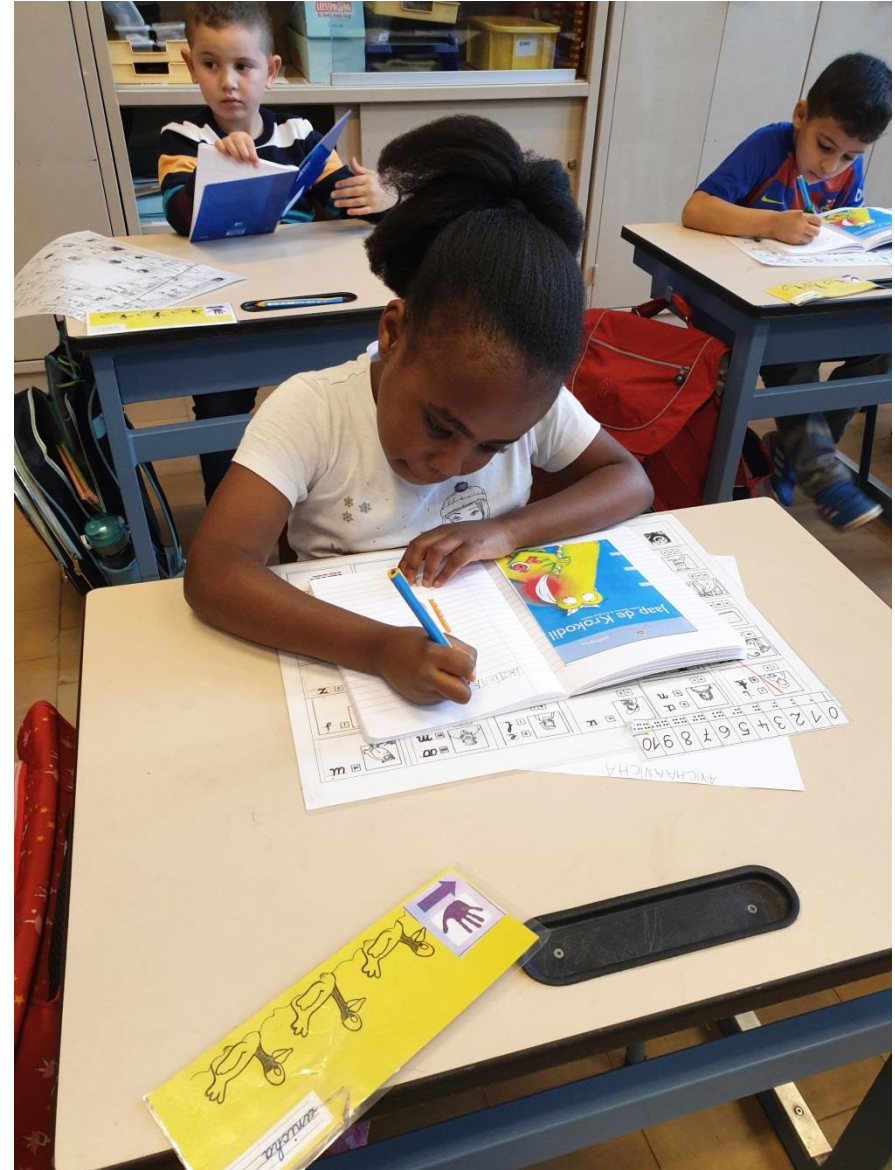
Binnen de visie van List is het geven van positieve feedback cruciaal:

- door de leerkracht
- door de leerlingen
- tijdens en na elk List-moment
- bevordert het zelfvertrouwen en competentiegevoel
- wat gaat goed en waar kan nog aan gewerkt worden

O2 Het schoolteam evalueert op een brede en onderbouwde wijze het onderwijsleerproces en het behalen van de doelen.

Opvolging van de leerlingen gebeurt door:

- observaties:
 - Kijkwijzer leesvoorspellers
 - Logboek van de kinderen
 - Leesgesprekken
- toetsen:
 - AVI
 - DMT
 - Stilleestoets

De school stimuleert de ontwikkeling van alle lerenden

O3 Het schoolteam stuurt het onderwijsleerproces bij op basis van de feedback- en evaluatiegegevens.

3 keer per schooljaar komt het kernteam (directeur, kartrekker(s), (pedagogisch begeleider) bij mekaar om de resultaten van toetsen en observaties te bespreken, te analyseren en de meest passende acties te bepalen.

O4 Het schoolteam beslist en rapporteert onderbouwd over het behalen van de doelen bij de lerende.

Er wordt regelmatig gerapporteerd over de vorderingen, de interesses, de groeikansen, de attitudes van de kinderen.

Kwaliteitsontwikkeling

K1 De school ontwikkelt haar kwaliteit vanuit een gedragen visie die vertaald is in de onderwijsleerpraktijk.

LEESONDERWIJS

K2 De school evalueert haar werking cyclisch, systematisch en betrouwbaar vanuit de resultaten en effecten bij de lerenden.

Resultaten van toetsen en bevindingen uit observaties op leerlingniveau zijn de basis om de aanpak van List op leerkracht- en schoolniveau te evalueren en bij te sturen.

Kwaliteitsontwikkeling

K3 De school borgt en ontwikkelt de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk.

Opvolging van de kwaliteit van instructie, de tijdsinvestering en het geven van de positieve feedback aan de kinderen:

- 2 keer per jaar klasbezoek door directeur en/of kartrekker met behulp van observatielijsten
- 2 keer per jaar vragenlijst invullen door leerkrachten, directeur en kartrekker als zelfreflectie en zelfevaluatie

De school voert een beleid rekening houdend met de context- en inputkenmerken

BL1 De school ontwikkelt en voert een gedragen, geïntegreerd en samenhangend beleid rekening houdend met haar (ped)agogisch project.

De keuze voor List is onderbouwd en goed doordacht.

BL2 De school geeft haar organisatie vorm op het vlak van cultuur en structuur.

Implementatie van List brengt beweging mee binnen de cultuur en structuur van een school:

- **Lessenroosters aanpassen**
- **Zorgstructuur aanpassen**
- **“Open deuren”- cultuur**
- **Boekencultuur**

De school voert een beleid rekening houdend met de context- en inputkenmerken

BL3 De school werkt participatief en responsief.

De krijtlijnen van List liggen vast, maar binnen de krijtlijnen is er nog veel ruimte voor schoolspecifieke keuzes en afspraken. Deze worden steeds samen met het team besproken, overwogen en afgeklopt. De afgeklopte afspraken zijn zichtbaar op school en in de klassen.

BL4 In de school heerst een innovatieve en lerende organisatiecultuur.

De didactiek binnen List en de koppeling tussen leesplezier en technisch lezen in één moment is innoverend. Gedurende het volledige implementatieproces zijn de leerkrachten lerende. Ze houden rekening met de feedback die ze krijgen na klasbezoeken.

De school voert een beleid rekening houdend met de context- en inputkenmerken

BL5 De school bouwt samenwerkingsverbanden uit die het leren en onderwijzen ten goede komen.

- Samenwerking met bibliotheken, boekenwinkels, andere List-scholen, organisaties als “Iedereen Leest”.
- Samenwerking met ouders.
- Samenwerking met schrijvers.

BL6 De school communiceert transparant over haar werking met alle betrokkenen.

- Regelmatig gesprekken tussen leerkrachten en kernteam
- Op niveau van de leerlingen wordt er dagelijks veel feedback gegeven door de leerkracht en door de leerlingen zelf.

De school voert een beleid rekening houdend met de context- en inputkenmerken

BL7 De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid op het vlak van leren en onderwijzen.

List bekijkt het curriculum “lezen” zeer breed. List moet regelmatig het gespreksonderwerp zijn om successen te vieren, valkuilen te detecteren, te ventileren, afspraken vast te leggen en te borgen.

BL8 De school ontwikkelt en voert een doeltreffend personeelsbeleid dat integraal en samenhangend is.

Leerkrachten worden opgevolgd en hun didactische aanpak wordt 2 keer per jaar geobserveerd. Deze bevindingen kunnen een basis zijn voor een doeltreffender personeelsbeleid en aanwervingsbeleid.

De school voert een beleid rekening houdend met de context- en inputkenmerken

BL9 De school ontwikkelt en voert een doeltreffend professionaliseringsbeleid en heeft hierbij specifieke aandacht voor beginnende teamleden

Bij de implementatie van List:

- Gefaseerde vormingsmomenten door de begeleider
- Individuele gesprekken met leerkrachten, directeur en kartrekker(s) door de begeleider
- Na klasbezoeken: analyse van de bevindingen en hieraan professionalisering koppelen

BL10 De school ontwikkelt en voert een doeltreffend financieel en materieel beleid.

- Aandacht voor de aankoop van nieuwe boeken (niet eenmalig!)
- Uitbouw van een stimulerende leesomgeving

De school voert een beleid rekening houdend met de context- en inputkenmerken

BL11 De school beheerst de kosten
voor alle lerenden.

BL12 De school ontwikkelt en voert een
doeltreffend beleid met het oog op de
fysieke en mentale veiligheid van de
leef-, leer- en werkomgeving.

Kartrekkers

- Een doordachte keuze
- Professionalisering van de kartrekkers
- Volgen van traject met de pedagogische begeleidingsdienst

Successleutels :

- Drempelverlagend werken
- Mee gaan uitproberen
- Feedback geven op de voorbereiding van interactief voorlezen
- De leerkracht ondersteunen tijdens het interactief voorlezen
- Samen met de directeur klasbezoeken doen: ondersteunend als coach niet als evaluator
- De PDCA -cirkel hanteren maar steeds vertrekken vanuit dat wat goed loopt

Valkuilen:

Klasbezoeken mogen niet ervaren worden als controle

Een belangrijke voorwaarde tot slagen: alle neuzen in dezelfde richting

Hoe zijn we te werk gegaan ?

Het proces

- Stilstaan bij het huidige leesonderwijs
- Het engagement van het hele team
- In kaart brengen van de beginsituatie aan de hand van vragenlijsten
- Screenen van de leesomgeving
- Overzicht van het aanbod in elke klas
- Heeft iedere klas in de lagere school een boekenhoek ?
- Budget voorzien in de begroting
- In de kleuterschool en 1ste leerjaar: prentenboeken kritisch bekijken aan de hand van criteria

Randvoorwaarden : zorgen voor een rijke, geletterde omgeving

- Inrichten van boekenhoeken in de lagere school
- Betrokkenheid verhogen → een bezoek aan elkaars boekenhoek

Successleutels

- De taken van de kartrekker duidelijk afbakenen
- Eerst werken aan de voorwaarden om tot implementatie te komen:
 - krachtige geletterde omgeving
 - werken aan zelfsturing en omgaan met uitgestelde aandacht
- De rol van de directeur : engagement van de individuele leerkracht benoemen en bevestigen, ontwikkeling van een implementatieplan (aantal activiteiten, evaluatiemomenten, klasbezoeken, ondersteuning door PBD)
- Doordachte professionalisering
- Evaluatiemomenten zowel over eigen leren van de leerkracht als het leren van het team
- Vast agendapunt op teamvergadering: tijd voorzien om te ventileren en om te delen

Wat hebben we gezien en geleerd?

Successen

- De leerlingen zijn heel gemotiveerd.
- Kinderen mogen zelf een knus plaatsje kiezen om te lezen en vinden dit heel leuk.
- Al doende leert men (bv. het geven van minilesjes)
- Niveaus van de kinderen gaan vooruit.

Aandachtspunten

- Bij aankoop goed nadenken bij de keuze van boeken.
- In de parallelklas op hetzelfde moment LIST inplannen.

Valkuilen

- De tijdsbewaking
- Labelen van de boeken kan best door dezelfde persoon gebeuren.
- Feedback en reflectiemoment valt vaak weg

Bedankt